

БӨЛІМ: БИОЛОГИЯ

Қысқа мерзімді жоспар Тірек - қимыл жүйесінің қызметтерін сипаттау

ЖАРИЯЛАНДЫ
11.05.2022СІЛТЕМЕ
https://bilimgger.kz/120381/

Қысқа мерзімді жоспар

Ұзақ мерзімді жоспардың тарауы: Қозғалыс. Биофизика Күн: Саны: 8	Мектеп: «№23 тірек мектебі (ресурстық орталығы)» КММ Мұғалімнің аты-жөні: Жаныспаева Қымбат Омиртаевна Қатысқандар:	Қатыспағандар:
Сабақтың тақырыбы: Адам қаңқасының құрылысы. Тірек – қимыл жүйесінің маңызы мен қызметі.		
Осы сабақта қол жеткізетін оқу мақсаттары	8.1.6.1. Тірек – қимыл жүйесінің қызметтерін сипаттау	
Сабақтың мақсаты	Оқушылардың барлығы мынаны орындай алады: Адамның тірек – қимыл жүйесін түсіну және бөлімдерін атай алу. Оқушылар көбіне мынаны орындай алады: Тірек – қимыл жүйесінің атқаратын қызметіне байланысты қаңқа типтерін ажырату және салыстыру. Оқушылардың кейбіреулері мынаны орындай алады: Адам қаңқасының құрылыс ерекшеліктерін талдау, маңызына баға беру.	
Бағалау критерийі	1. Адамның тірек-қимыл жүйесін түсінеді және бөлімдерін атайды. 2. Тірек – қимыл жүйесінің қызметтерін анықтайды. 3. Адам қаңқасының құрылыс ерекшеліктерін талдау арқылы, маңыздылығына баға беріп дәлелдейді.	
Тілдік мақсаттар	Термин сөздермен жұмыс: Қаңқа, бұлшықет, жалпақ сүйектер, бас сүйек, ми бөлімі, бет бөлімі, кеуде жасушалары, омыртқа жотасы, қол сүйектері, аяқ сүйектері, аяқ белдеуі. Негізгі сөздер мен тіркестер: қолдың еркін қозғалатын сүйектері, аяқтың еркін қозғалатын сүйектері, түтік тәрізді сүйектер. Талқылауға арналған тармақтар: 1. Қол сүйектеріне мыналар жатады 2. Ағзаның тірек-қимыл жүйесін астам сүйек құрайды.	
Құндылықтарға баулу	ü топтық жұмыс барысында әртүрлі көзқарастарды сыйлау арқылы өз-өзіне және өзгеге құрметпен қарау қабілеттерін арттыру; ü бірлесіп жұмыс жасау арқылы, қолайлы орта және сыни тұрғысынан ойлау қабілеттері дамыту; ü өзгелердің идеясы мен ойларын құрметпен қарау; ü үздіксіз білім алу: оқуға деген ынталық, шығармашылық және оқылған мәліметтерді сыни талдауға бейімдеу;	
Пән аралық байланыс	Химия – сүйектің құрамындағы раникалық заттар кальций және фосфор. Физика – сүйектің қасиеттері. Мыс: иілгіштігі, серпімділігі. Медицина – сүйектің сынуы, буынның шығуы.	
Алдыңғы білім	5-6 сыныптың жаратылыстану пәнінен тірі табиғат үшін қозғалыстың маңыздылығын түсінеді, жануарлардың қаңқа ерекшеліктерін зерттей алады. 7 сыныптың биологиясынан өсімдіктердің, жануардың қозғалу себептерін, ерекшелігін түсіндіріп, сипаттайды.	
Сабақ барысы		
Сабақтың жоспарланған кезеңі	Сабақтағы жоспарланған жаттығу түрлері	Ресурстар
Сабақтың басы 3 мин	1. Ұйымдастыру Тренинг «Дене шынықтыру». Оқушылар шеңбер құрып орналасып 1, 2 номерлі болып саналады. 1 номерлілер қаңқалар, 2 номерлілер бұлшықеттер. Қаңқалар деп атағанда еңкейіп, бұлшықеттер шалқаяды. Осылай бірнеше қозғалыс жасау арқылы бүгінгі тақырыптың мазмұны шығарылады.	Bilimland сайты
7 мин	«Ханталапай» әдісі арқылы асықтың 3 түрлі түстеріне қарай топқа бөлеміз. Қызыл түс 1-топ: Жалпақ сүйектер; Сары түс 2-топ: Ұзын сүйектер; 3-топ: Қысқа сүйектер. «Ой қозғау» әдісі Адам қаңқасының құрылысы туралы бейнеролик көрсетіледі. Оқушыларға проблемалық сұрақ қою арқылы тақырыпымды ашып аламын. 1. Тірек-қимыл жүйесі дегеніміз не? 2. Тірек-қимыл жүйесінің адам өміріндегі маңызы қандай?	

<p>Сабақтың ортасы</p> <p>20 мин</p>	<p>Мәтіннен жұмыс «Ойлап, жұптап, бөліс» әдісі арқылы жұмыстанамыз. Кесте толтыру</p> <table border="1" data-bbox="367 224 1197 414"> <thead> <tr> <th>Қаңқа бөлімдері</th> <th>Оны құрайтын сүйектер</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Бас сүйек</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Омыртқа</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Кеуде қуысы</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Иық белдеуі</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Қол сүйектері</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Жамбас белдеуі</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Аяқ сүйектері</td> <td></td> </tr> </tbody> </table> <p>Тапсырманы жеке орындап, жұпта талқылайды, бірін бірі толықтырады</p> <p>Дескриптор: — Адам қаңқасының бөлімдерін атайды — Қаңқаның бөлімдерін құрайтын сүйектерді анықтайды</p> <p>Қалыптастырушы бағалау: Жапондық әдіс «Сандар сөйлейді» әдісі арқылы орындаймыз № 2,4,6; 8 сандарымен берілген сүйектердің қызметін анықтап оларды ажыратып, салыстырыңыздар.</p> <p>№2 _____ №4 _____ №6 _____ №8 _____</p> <p>Дескриптор: Білім алушы — тірек-қимыл жүйесіне қатысатын №2,4,6 және 8 санмен берілген қызметін сипаттай алады. — тірек-қимыл жүйесіне қатысты тұжырымдама арқылы сүйектердің маңызын анықтай алады; — тірек-қимыл жүйесіне қатысатын №2,4,6 және 8 санмен берілген сүйектерді салыстыры алады;</p> <p>Қалыптастырушы бағалау: Лайк жинау әдісі</p> <p>«Адасқан сүйектер» тапсырмасын орындау ұсынылады. Адам қаңқасының құрылысын құрастырып, ерекшеліктерін талдайды, адам өміріндегі маңызына баға беру керек.</p> <p>Дескриптор: — Адам қаңқасының құрылысын құрастыра алады; — Сүйек түрлерінің ерекшеліктерін талдайды; — Тірек-қимыл жүйесінің адам өміріндегі маңызына баға береді..</p> <p>Қалыптастырушы бағалау: Аспазшы әдісі</p>	Қаңқа бөлімдері	Оны құрайтын сүйектер	Бас сүйек		Омыртқа		Кеуде қуысы		Иық белдеуі		Қол сүйектері		Жамбас белдеуі		Аяқ сүйектері		<p>Оқулықпен жұмыс</p> <p>Қаңқаның макеті</p>
Қаңқа бөлімдері	Оны құрайтын сүйектер																	
Бас сүйек																		
Омыртқа																		
Кеуде қуысы																		
Иық белдеуі																		
Қол сүйектері																		
Жамбас белдеуі																		
Аяқ сүйектері																		
<p>Сабақтың соңы 35-38 мин</p> <p>38-40 мин</p>	<p>Барлық оқушыларға эссе жазу ұсынылады. «Адам қаңқасының маңызы»</p> <p>Дескриптор: — Адам қаңқасының негізгі ерекшеліктерін сипаттай алады. — Адам өмірінде қаңқа сүйектерінің ерекшеліктеріне байланысты туындайтын өзгерістер туралы жаза алады. — Мәтін көлемі кемінде 10-15 сөйлемді қамтиды.</p> <p>Бағалау критерийі: — Адам қаңқасының негізгі ерекшеліктерін сипаттайды. — Адам өмірінде қаңқа сүйектерінің ерекшеліктеріне байланысты туындайтын өзгерістер туралы жазады. — Мәтін көлемі кемінде 10-15 сөйлемді қамтиды.</p> <p>Қалыптастырушы бағалау: мадақтау Кері байланыс: Табыс баспалдағына өзіңді орналастыру арқылы өзіңе бағ а бер!</p> <p>— «Мен барлығын түсіндім және басқаларға түсіндіре аламын» — «Мен барлығын түсіндім» — «Маған әлі де түсініксіз нәрселер бар»</p>																	
<p>Саралау— Сіз қандай тәсілмен көбірек қолдау көрсетпексіз? Сіз басқаларға қарағанда қабілетті оқушыларға қандай тапсырмалар бересіз?</p> <p>Тапсына арқылы саралау —А деңгейіндегі оқушылар Адам қаңқасының бөлімдерін атайды және қаңқаның бөлімдерін құрайтын сүйектерді анықтайды. —В деңгейіндегі оқушылар Суретте көрсетілген № 2,4,6; 8 сандарымен берілген сүйектердің қызметін анықтап оларды ажыратып, салыстырады —С деңгейіндегі оқушылар Адам қаңқасының құрылысын құрастырып, ерекшеліктерін талдайды, адам өміріндегі маңызына баға береді.</p> <p>Дереккөз арқылы саралау: АКТ арқылы дереккөз алынады. Бейнеролик және В,С тапсырмалар</p> <p>Қарқын арқылы саралау: А, В, С тапсырмаларын орындау барысында оқушылардың қарқындылығы</p> <p>Сабақ бойынша рефлексия: Сабақ мақсаттары немесе оқу мақсаттары шынайы қолжетімді болды ма? Барлық оқушылар оқу мақсатына қол жеткізді ме? Егер оқушылар оқу мақсатына жетпеген болса, неліктен деп ойлайсыз? Сабақта саралау дұрыс жүргізілді ме? Сабақ кезеңдерінде тиімді пайдаландыңыз ба? Сабақ жоспарыңыздан ауытқу болды ма және неліктен?</p>	<p>Бағалау – Сіз оқушылардың материалды игеру деңгейін қалай тексеруді жоспарлап отырсыз?</p> <p>Қалыптастырушы бағалау әдістері жоспар бойынша жүзеге асырылады: ҚБ Жапон әдісі ҚБ Аспазшы ҚБ Лайк жинау ҚР Мадақтау</p>	<p>Денсаулық және техника қауіпсіздік техникасын сақтау</p> <p>Жұмыс барысында қауіпсіздік техникасының ережелерін сақтауға, құралдармен, макетпен жұмыс істеу кезінде қауіпсіздік ерекшеліктерін ескеру.</p> <p>Бұл тарауды сабақ туралы рефлексия жасау үшін пайдаланыңыз. Сол бағандағы өзіңіз маңызды деп санайтын сұрақтарға жауап беріңіз.</p>																

Жалпы бағалау:

Сабақта ең жақсы өткен екі нәрсе (оқу мен оқытуға қатысты)?

- 1.
- 2.

Сабақтың бұдан да жақсы өтуіне не оң ықпал етер еді(оқу мен оқытуға қатысты)?

- 1.
- 2.

Осы сабақтың барысында мен сынып туралы немесе жекелеген оқушылардың жетістіктері - қиыншылықтары туралы нені анықтадам, келесі сабақтарда не нәрсеге назар аудару қажет?

ҚМ АА Куәлік нөмірі: **KZ45VPY00102718** — ҚР Мәдениет және Ақпарат министрлігі

© 2026 **Bilimger.kz** Ақпараттық-танымдық білім порталы. Барлық мазмұн авторлық құқықпен қорғалған.